

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 387/2022-46

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], proti

- postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. OS TN-V-156-1/2016-Ntt-5 a jeho príkazu, postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt 178/2016 a príkazu zo 16. novembra 2016, postupu Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a rozsudku z 25. septembra 2020, postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a uzneseníu zo 7. júla 2021 (Rvp 1794/2021) a proti
- postupu Mestského štátneho zastupiteľstva v Prahe v konaní vedenom pod sp. zn. KZM 837/2016 a povoleniu zo 14. novembra 2016, postupu Obvodného súdu Praha 5 v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10529/2016 a opatreniu zo 14. novembra 2016, postupu Obvodného súdu Praha 5 v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10539/2016 a opatreniu z 12. decembra 2016, postupu Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a rozsudku z 25. septembra 2020, postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a uzneseníu zo 7. júla 2021 (Rvp 2405/2021) takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť vedenú na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2405/2021 v časti smerujúcej proti postupu Mestského štátneho zastupiteľstva v Prahe v konaní vedenom pod sp. zn. KZM 837/2016 a povoleniu zo 14. novembra 2016, postupu Obvodného súdu Praha 5 v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10529/2016 a opatreniu zo 14. novembra 2016, postupu Obvodného súdu Praha 5 v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10539/2016 a opatreniu z 12. decembra 2016 **o d m i e t a**.

2. Ústavnú sťažnosť vedenú na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2405/2021 v časti smerujúcej proti postupu Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a rozsudku z 25. septembra 2020, postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a uzneseníu

zo 7. júla 2021 **s p á j a** na spoločné konanie so sťažnosťou vedenou na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1794/2021 s tým, že spoločné konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1794/2021.

3. Výrok o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie ústavných sťažností

I.1. Ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1794/2021:

1. Ústavnému súdu bola 31. augusta 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. OS TN-V-156-1/2016-Ntt-5 a jeho príkazom s touto spisovou značkou, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt 178/2016 a príkazom zo 16. novembra 2016, postupom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a rozsudkom z 25. septembra 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a uznesením zo 7. júla 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Popri už uvedených základných právach namietajú aj porušenie práva podľa čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-ŠTS-V-44-1/17-Ntt-29 a príkazom z 18. januára 2017, v konaní vedenom pod sp. zn. BB-ŠTS-V-45-1/17-Ntt-30 a príkazom z 18. januára 2017, v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a napadnutým rozsudkom, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a napadnutým uznesením.

2. Táto ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1794/2021 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2021“) bol členom prvého senátu ústavného súdu a je ním aj podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2022“). Sudca Miloš Maďar, ktorý je podľa rozvrhu práce na rok 2022 členom prvého senátu ústavného súdu, bol uznesením č. k. II. ÚS 290/2022-5 z 1. júna 2022 z konania a rozhodovania v tejto veci vylúčený. Vec bola z toho dôvodu pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi (členovi štvrtého senátu) podľa čl. III bodu 3 a bodu 1 písm. b) rozvrhu práce na rok 2022, preto prvý senát pracuje v zložení Ladislav Duditš (predseda senátu), Jana Baricová a Rastislav Kaššák.

3. Podstatou tejto ústavnej sťažnosti je námietka nezákonnosti (a neprimeranosti) označených príkazov vydaných podľa § 115 Trestného poriadku na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, podľa § 116 Trestného poriadku na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, podľa § 114 ods. 1, 2 a 3 Trestného poriadku na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo zvukových záznamov v automobiloch používaných sťažovateľmi a ďalšími osobami. Pre nedostatok odôvodnenia sú aj nepreskúmateľné, formálne, bez argumentácie vysvetľujúcej naplnenie zákonných podmienok na ich vydanie. Nezaoberajú sa otázkou či bolo riadne zahájené trestné stíhanie ani k čomu je zistenie požadovaných informácií potrebné. Sťažovatelia namietajú viaceré skutočnosti, ktoré podľa nich príkazy neobsahujú (kto bol majiteľom telefónnej stanice a v akom vzťahu bol s jej užívateľom, posúdenie možnosti vykonania vyšetrovania menej rušivými prostriedkami, účinnosť súdnej kontroly, údaje o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti, údaje o preverovaní užívateľa automobilov a vzťah k vlastníkovi). Dôvody, na ktorých sú založené, sú absurdné, vymyslené, nepodložené relevantnými dôkazmi. Príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke bol zneužitý na dodatočné opatrovanie podkladov potrebných na začatie úkonov k objasňovaniu a preverovaniu skutočností nasvedčujúcich, že bol spáchaný trestný čin. Obsahuje nesprávny údaj o totožnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], čo svedčí len o kopírovaní žiadosti bez skúmania dôkaznej situácie, svojvôli a zmätočnosti. Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo zvukových záznamov vykonával nepríslušný policajný orgán, a to útvar Polície Českej republiky. Príkazy z 18. januára 2017 boli špecializovaným súdom vydané len *pro forma* k už nasadeným informačno-technickým prostriedkom, nemohli byť vydané na vyhotovovanie záznamov útvarom Polície Českej republiky v čase pohybu automobilov na území Slovenskej republiky. Neboli v nich špecifikované konkrétne informačno-technické prostriedky. Orgány vykonávajúce vyšetrovanie tak mali neobmedzenú mieru voľnej úvahy pri posudzovaní účelnosti a spôsobu monitorovania. Nebol daný súhlas na vstup do obydľia a na účely nainštalovania informačno-technických prostriedkov do automobilov bolo nevyhnutné do nich vstúpiť, preto došlo k zásahu do nedotknuteľnosti obydľia. Svoje námietky špecifikovali sťažovatelia v rámci obhajoby na hlavnom pojednávaní. Špecializovaný súd ani najvyšší súd sa nevysporiadali s ich obhajobou uvedenou na hlavnom pojednávaní a v odvolaniach.

I.2. Ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 2405/2021:

4. Dňa 29. novembra 2021 bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou sa domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom Mestského štátneho zastupiteľstva v Prahe (ďalej len „štátne zastupiteľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. KZM 837/2016 a povolením zo 14. novembra 2016, postupom Obvodného súdu Praha 5 (ďalej len „obvodný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10529/2016 a opatrením zo 14. novembra 2016, postupom obvodného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Nt 10539/2016 a opatrením z 12. decembra 2016, postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a rozsudkom z 25. septembra 2020, postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a uznesením zo 7. júla 2021. Okrem vyslovenia porušenia uvedených práv sa sťažovatelia domáhajú aj zrušenia označených opatrení, resp. rozhodnutí a vydania príkazu týmto orgánom verejnej moci na zabezpečenie zlikvidovania všetkých

záznamov získaných ich realizáciou. Každý sťažovateľ osobitne žiada aj finančné zadostučinenie vo výške 20 000 eur od špecializovaného súdu, ako aj od najvyššieho súdu. Žiadajú aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

5. Táto ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 2405/2021, bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý bol neskôr ako sudca prvého senátu ústavného súdu uznesením č. k. II. ÚS 613/2021-5 zo 16. decembra 2021 z konania a rozhodovania vo veci vylúčený. Vec bola z toho dôvodu pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi (členovi štvrtého senátu) podľa čl. III bodu 3 a bodu 1 písm. c) a d) rozvrhu práce na rok 2021, preto prvý senát pracuje v zložení Rastislav Kaššák, Jana Baricová a Ladislav Duditš.

6. Podstatu tejto ústavnej sťažnosti tvoria námietky, že povolenie zo 14. novembra 2016, opatrenie zo 14. novembra 2016 a opatrenie z 12. decembra 2016 sú nezákonné, sú formálne a všeobecne odôvodnené, nepreskúmateľné, neboli naplnené podmienky na ich vydanie, obsahujú svojvoľnú a zmätočnú argumentáciu, neobsahujú posúdenie možnosti vykonania sledovania menej rušivými prostriedkami, nedošlo k účinnej kontrole technického prostriedku, dávajú orgánom vykonávajúcim sledovanie neobmedzenú mieru voľnej úvery pri posudzovaní účelnosti a spôsobu sledovania, nezaoberajú sa možnosťou odložiť úkon na neskoršie štádium trestného konania, neskúmala sa otázka užívateľa vozidla. Tieto výhrady sťažovateľa predniesli v rámci svojej obhajoby na hlavnom pojednávaní pred špecializovaným súdom. V napadnutom rozsudku sa však špecializovaný súd žiadnym spôsobom s ich argumentáciou nevysporiadal a neurobil tak ani najvyšší súd, ktorý napadnutým uznesením zamietol ich odvolanie.

II.

Predbežné prerokovanie sťažnosti sp. zn. Rvp 2405/2021

7. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov vedenú pod sp. zn. Rvp 2405/2021 na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Účelom predbežného prerokovania návrhu na začatie konania je posúdenie splnenia podmienok konania pred ústavným súdom v danej veci.

8. Právomoc ústavného súdu predstavuje súhrn jeho oprávnení a povinností decízneho charakteru, ktoré sú mu zverené, resp. ktoré ho viažu, pri napĺňaní ochrany ústavnosti. Nedostatok právomoci ústavného súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, v dôsledku ktorého ústavný súd návrh odmietne pri predbežnom prerokovaní. V rozhodnutiach ústavného súdu má viacero podôb. Rozlišuje sa nedostatok právomoci a) *rationae temporis*, b) *rationae materiae* či c) *rationae personae*. Pri skúmaní právomoci sa tiež má zisťovať, orgán ktorého štátu môže v určitej veci konať, hoci implicitne sa predpokladá, že sťažovateľa budú namietat' len postup orgánov Slovenskej republiky. Možno v tomto zmysle hovoriť aj o (územnej) pôsobnosti ako o teritoriálnom určení rozsahu spoločenských vzťahov, na ktoré je možné uplatniť právomoc.

9. Ústavný súd je podľa siedmej hlavy ústavy zaradený do súdnej moci a je nezávislým orgánom ochrany ústavnosti. Jeho právomoc vybudovaná na princípe subsidiarity je obmedzená okrem iného aj teritoriálne, čo vyplýva z princípu zvrchovanosti (suverenity) Slovenskej republiky nad svojím územím. Nie je preto možné, aby ústavný súd rozhodoval o ochrane práv a slobôd, ak o nej rozhodujú orgány verejnej moci iných štátov. V prípade zásahov do základných práv a slobôd rozhodnutiami, opatreniami alebo inými zásahmi zo strany porušovateľov, ktorými sú orgány verejnej moci iných štátov ako Slovenskej republiky, je potrebné žiadať o ochranu príslušné orgány iných štátov, tu Českej republiky.

10. Ústavný súd rozumie, že môžu vzniknúť rozmanité situácie, keď orgány verejnej moci Slovenskej republiky vychádzajú z informácií zabezpečovaných v rámci cezhraničnej právnej pomoci a tieto používajú ako základ pre svoje postupy a rozhodnutia. Dotknutým osobám nič nebráni spochybňovať takto zabezpečené informácie či proces ich zabezpečenia. Vnútroštátne orgány (tu súdy) majú následne reagovať na vznesené námietky, ak sú zrozumiteľne formulované. Môžu tak urobiť ale až v rozhodnutiach, v ktorých sa navonok prejavia aj v cudzine zabezpečené informácie. Tieto rozhodnutia sa môžu stať aj predmetom ústavného prieskumu, a to v zásade až po vyčerpaní dostupných právnych prostriedkov ochrany. To zároveň znamená, že ústavný súd nemôže napadnuté rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy orgánov iných štátov bezprostredne podrobovať ústavnému prieskumu. Mohlo by totiž ísť o zásah do suverenity týchto štátov. Ústavný súd nemôže priznať ochranu podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiam, opatreniam alebo iným zásahom nositeľov verejnej moci iného štátu ako Slovenskej republiky, preto je sťažnosť sťažovateľov v tejto časti nezlučiteľná *rationae loci* s týmto článkom ústavy.

11. Sťažovatelia argumentujú aj judikatúrou Ústavného súdu Českej republiky, preto by ústavný súd očakával, že svoje námietky smerujúce proti tvrdeným nedostatkom povolenia štátneho zastupiteľstva zo 14. novembra 2016 či opatrení obvodného súdu zo 14. novembra 2016 a z 12. decembra 2016, o ktorých sa mali dozvedieť z obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/I Gv 173/16/1000-592 podanej 29. októbra 2018, budú smerovať priamo príslušnému orgánu Českej republiky vybavenému právomocou rozhodovať o porušení ich základných práv a slobôd.

12. Vzhľadom na to, že je úlohou ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam proti porušovateľom, ktorými sú orgány verejnej moci Slovenskej republiky, ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu štátneho zastupiteľstva a proti postupu a rozhodnutiam obvodného súdu, a to z dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 1 výroku).

III.

Spojenie vecí

13. Po čiastočnom odmietnutí ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2405/2021 zostávajú jej predmetom námietky sťažovateľov pre porušenie tých istých základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a jeho rozsudkom z 25. septembra 2020 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 3/2021 a jeho uznesením zo 7. júla 2021. V tomto trestnom konaní vystupovali ako obvinení

a v dôsledku týchto dvoch napadnutých rozhodnutí došlo k právoplatnému rozhodnutiu o merite veci, teda o vine a treste.

14. Rovnaký predmet ústavného prieskumu obsahuje aj skôr podaná ústavná sťažnosť sťažovateľov vedená na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1794/2021. V petite oboch ústavných sťažností sťažovatelia žiadajú vo vzťahu k rozhodnutiam uvedeným v predošlom odseku vydať takmer identický nález. Skutkové a právne okolnosti, ktoré namietajú, sú v značnej miere podobné, týkajú sa zabezpečovania informácií v trestnom konaní.

15. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenia o postupe pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno však v konaní o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP.

16. Podľa čl. II bodu 10 rozvrhu práce na rok 2022 o spojení vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

17. Vzhľadom na identický rozsah ústavnoprávneho prieskumu, ktorý zostal predmetom konania ústavného súdu po čiastočnom odmietnutí sťažnosti sp. zn. Rvp 2405/2021 a ktorý je zároveň predmetom ústavnej sťažnosti sp. zn. Rvp 1794/2021, rozhodol senát ústavného súdu o ich spojení na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1794/2021 (bod 2 výroku tohto uznesenia). V spojenej veci sa ústavný súd vysporiada aj s absenciou náležitostí ústavnej sťažnosti vrátane nedostatku právneho zastúpenia sťažovateľov.

18. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že výrok uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho prijatia ústavným súdom (bod 3 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu